

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi maatilatalouden tuloverolain väliaikaisesta muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Koillis-Lapissa kesäkuussa 1984 myrskyn kaataman puun korjuutoiminnan tehostamiseksi ehdotetaan hankintatyön verovapautta laajennettavaksi Kemijärven, Kuusamon, Pelkosenniemen, Posion, Pudasjärven, Puolangan, Sallan, Savukosken, Sodankylän ja Taivalkosken kunnissa

niillä tiloilla, joilla vuonna 1984 on tapahtunut metsätuho. Verovapaan hankintatyön enimmäismäärä olisi vuosilta 1984 ja 1985 toimitettavissa verotuksissa 500 kuutiometriä, kun se muutoin on 150 kuutiometriä.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotettu muutos

Maatilatalouden tuloverolain 12 §:n 1 momentin mukaan metsätaloudesta saaduksi puhtaaksi tuloksi luetaan myös sen työn arvo, jonka verovelvollinen ja hänen puolisonsa ovat tehneet valmistaessaan tai kuljettaessaan puutavaraa omasta metsästään tapahtuneen hankintakaupan tai muun siihen verrattavan myynnin yhteydessä, arvioituna rahassa siihen määrään, joka siitä työstä olisi ollut palkatulle henkilölle suoritettava. Valtiovarainministeriön 18 päivänä toukokuuta 1972 antamalla päätöksellä (390/72) on annettu tarkemmat määräykset hankintatyön arvon arvioimisesta. Päätöksen 1 §:n mukaan hankintatyön arvo on arvioitava valmistetun ja kuljetetun puutavaramäärän ja tällaisissa töissä verovuoden aikana paikkakunnalla maksettujen yksikköpalkkojen perusteella huomioon ottaen leimikkokohtaiset olosuhteet ja kuljetusmatkan pituus.

Hankintatyön lisäämiseksi puunkorjuussa on hankintatyön verotusta viime vuosina lievennetty. Vuodelta 1979 toimitettavassa verotuksessa oli verovapaan hankintatyön määrä 40 kuutiometriä. Tämä määrä korotettiin 19 päivänä joulu-

kuuta 1980 annetulla maatilatalouden tuloverolain 12 §:n muutoksella (847/80) 150 kuutiometriin. Tätä on sovellettu vuodesta 1980 toimitettavasta verotuksesta lukien.

Maatilatalouden tuloverolain 14 §:ssä on säädetty, että jos metsämaan puuntuotos on metsäpalon, luonnontuhon tai muun siihen verrattavan tuhon aiheuttaman puuston vahingoittumisen takia määrältään tai arvoltaan olennaisesti vähentynyt, jätetään tuhoalueen puhdas tuotto huomioon ottamatta määrättäessä veroa tulon perusteella Oulun ja Lapin läänissä enintään 25 vuoden aikana ja muualla maassa enintään 15 vuoden aikana sen kalenterivuoden alusta lukien, jona tuho on tapahtunut. Pykälän 2 momentin mukaan valtiovarainministeriö antaa tarkempia määräyksiä siitä, millä tavalla säännöksiä verotuksesta sovelletaan.

Maatilatalouden tuloverolain 14 §:n säännöksen soveltamisesta verotuksessa annetun valtiovarainministeriön päätöksen (26/69) mukaan puuntuotannon katsotaan metsätuhoon johdosta olennaisesti alentuneen, jos tuhoutumisprosentti on vähintään 30. Tällöin on verovapausaika Oulun ja Lapin läänissä 10 vuotta ja muualla maassa 5 vuotta. Jos tuhoutumisprosentti on 40, verova-

pausaika on Oulun ja Lapin läänissä 15 vuotta ja muualla maassa 10 vuotta. Jos tuhoutumisprosentti on 50—100, on verovapauden aika Oulun ja Lapin läänissä 25 vuotta ja muualla maassa 15 vuotta. Metsätuhoalueen veronhuojennuksen saavat kaikki metsänomistajat, jos edellytykset muutoin ovat olemassa. Tuhoutumisprosentin arvioi piirimetsälautakunta. Valtion omistamilla mailla tuhoutumisprosentin arvioi asianomainen viranomainen.

Kesäkuussa 1984 Koillis-Suomessa riehunut myrsky kaatoi yksityismetsistä puuta noin 200 000 kuutiometriä. Pahimmat vahingot satuivat Posion, Puolangan ja Sallan kunnissa, joissa kaatunut puumäärä vastaa merkittävää osaa vuotuisesta hakkuusuunnitteesta. Huomattavia paikallisia tuhoja myrsky aiheutti myös Kemijärven, Kuusamon, Pelkosenniemen, Pudasjärven, Savukosken, Sodankylän ja Taivalkosken kunnissa. Tuho kaatoi tai vaurioitti laajalla alueella yksittäisiä puita sekä alueen eri osiin sijoittuvia yhtenäisiä metsiköitä. Eräillä tiloilla tuho kohdistui huomattavaan osaan arvokkainta puustoa.

Myrskyn kohteeksi joutuneiden kuntien alueella on metsävaroja viime vuosikymmeninä käytetty erittäin voimaperäisesti. Tuhoutuneen puuston tarkkaa talteen ottoa voidaan pitää sekä metsätaloudellisesti että ympäristönsuojelun kannalta tarpeellisena, joten hakkuutoiminnan suuntaamista erityisesti tuhometsiköihin voidaan pitää tarkoituksenmukaisena. Tämän vuoksi ehdotetaan, että hankintatyön verovapaa määrä korotettaisiin 500 kuutiometriin niillä maataloilla, joilla vuonna 1984 on tapahtunut myrskytuho. Koska puun korjuu käytännössä jaksottuu kahdelle perättäiselle vuodelle, olisi veronhuojennuksen laajennusta sovellettava tuhon tapahtumisvuoden ja sitä seuraavan vuoden tulosten verotuksessa.

Kun otetaan huomioon maatalatalouden tuloverolain 14 §:n veronhuojennus ja metsävarojen käyttö, ei voida pitää tarkoituksenmukaisena veronhuojennuksilla pyrkiä edistämään hakkuiden laajenemista muualla kuin tuhometsiköissä. Tämän vuoksi ehdotetaan, että hankintatyön verovapaa määrä korotettaisiin 500 kuutiometriin vain niillä maataloilla, joilla vuonna 1984 on

tapahtunut myrskytuho. Maatalatalouden tuloverolain 20 §:n nojalla piirimetsälautakunta antaa verolautakunnalle todistuksen metsätuhoalueesta.

Edellä esitetyn perusteella ehdotetaan maatalatalouden tuloverolakiin lisättäväksi uusi 12 b §, jonka mukaan vuosilta 1984 ja 1985 toimitettavissa verotuksissa katsotaan Kemijärven, Kuusamon, Pelkosenniemen, Posion, Pudasjärven, Puolangan, Sallan, Savukosken, Sodankylän ja Taivalkosken kunnissa niillä maataloilla, joilla vuonna 1984 on tapahtunut 14 §:ssä tarkoitettu metsätuho, hankintatyön arvo veronalaiseksi tuloksi vain siltä osin kuin maatilalta valmistetun ja kuljetetun puun määrä ylittää 500 kuutiometriä. Hankintatyön arvon laskemisessa sovellettaisiin muutoin 12 §:n säännöksiä.

2. Ehdotuksen taloudelliset ja hallinnolliset vaikutukset

Kuluvan vuoden helmikuun loppuun mennessä verotoimistoille on tullut noin 220 todistusta kysymyksessä olevissa kunnissa sijaitsevista yhteensä noin 2 000 hehtaarin laajuisista tuhoalueista. Tämän perusteella voidaan arvioida, vaikka kaikki todistukset eivät ilmeisesti vielä ole saapuneet, että veronsaajien tulot vähenevät yhteensä enimmillään noin miljoona markkaa.

Ehdotettu menettely ei aiheuttaisi verotoimistoille lisätyötä, koska merkittävien myrskytuhojen kohteeksi joutuneista alueista piirimetsälautakunta muutoinkin lain 20 §:n nojalla toimittaa verolautakunnalle todistuksen.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan heti, kun eduskunta on sen hyväksynyt. Sitä sovellettaisiin vuosilta 1984 ja 1985 toimitettavissa verotuksissa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

maatilatalouden tuloverolain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti lisätään väliaikaisesti 15 päivänä joulukuuta 1967 annettuun maatilatalouden tuloverolakiin (543/67) uusi näin kuuluva 12 b §:

12 b §

Vuosilta 1984 ja 1985 toimitettavissa verotuksissa katsotaan Kemijärven, Kuusamon, Pelkosenniemen, Posion, Pudasjärven, Puolangan, Sallan, Savukosken, Sodankylän ja Taivalkosken kunnissa sellaisilla maataloilla, joilla on vuonna 1984 tapahtunut 14 §:ssä tarkoitettu metsätuho,

hankintatyön arvo veronalaiseksi tuloksi vain siltä osin kuin maatilalta valmistetun ja kuljetetun puun määrä ylittää 500 kuutiometriä. Muutoin noudatetaan 12 §:n säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1985.

Helsingissä 29 päivänä maaliskuuta 1985

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Pekka Vennamo*

